

Kozioł należy do licznej rodziny instrumentów, którą znamy pod nazwą dudy. Są to jedne z najstarszych instrumentów muzycznych – ślady dud pochodzą z zabytków archeologicznych datowanych nawet na 3000 lat! Dlatego też, poznając budowę kozła, możemy dowiedzieć się, jak kiedyś ludzie budowali instrumenty. A budowali je z surowców, które mogli znaleźć wokół siebie – i tak znajdziemy w kozle części drewniane oraz mosiężne, ale też części pochodzące od zwierząt.

Kozioł weselny, którego widzisz na ilustracji, składa się przede wszystkim z bogato zdobionej, drewnianej **główki kozła** oraz **skórzanego wora** wykonanego ze skóry koźlecia, z pozostawionym na zewnątrz białym włosiem. Poza tym kozioł posiada **przebierkę** z ośmioma otworami i **burdon** – zestaw drewnianych rur. Przebieрка i burdon zakończone są **rogami krowy** oraz mosiężnymi **dźwięcznikami**, przez które wydobywa się... dźwięk oczywiście!

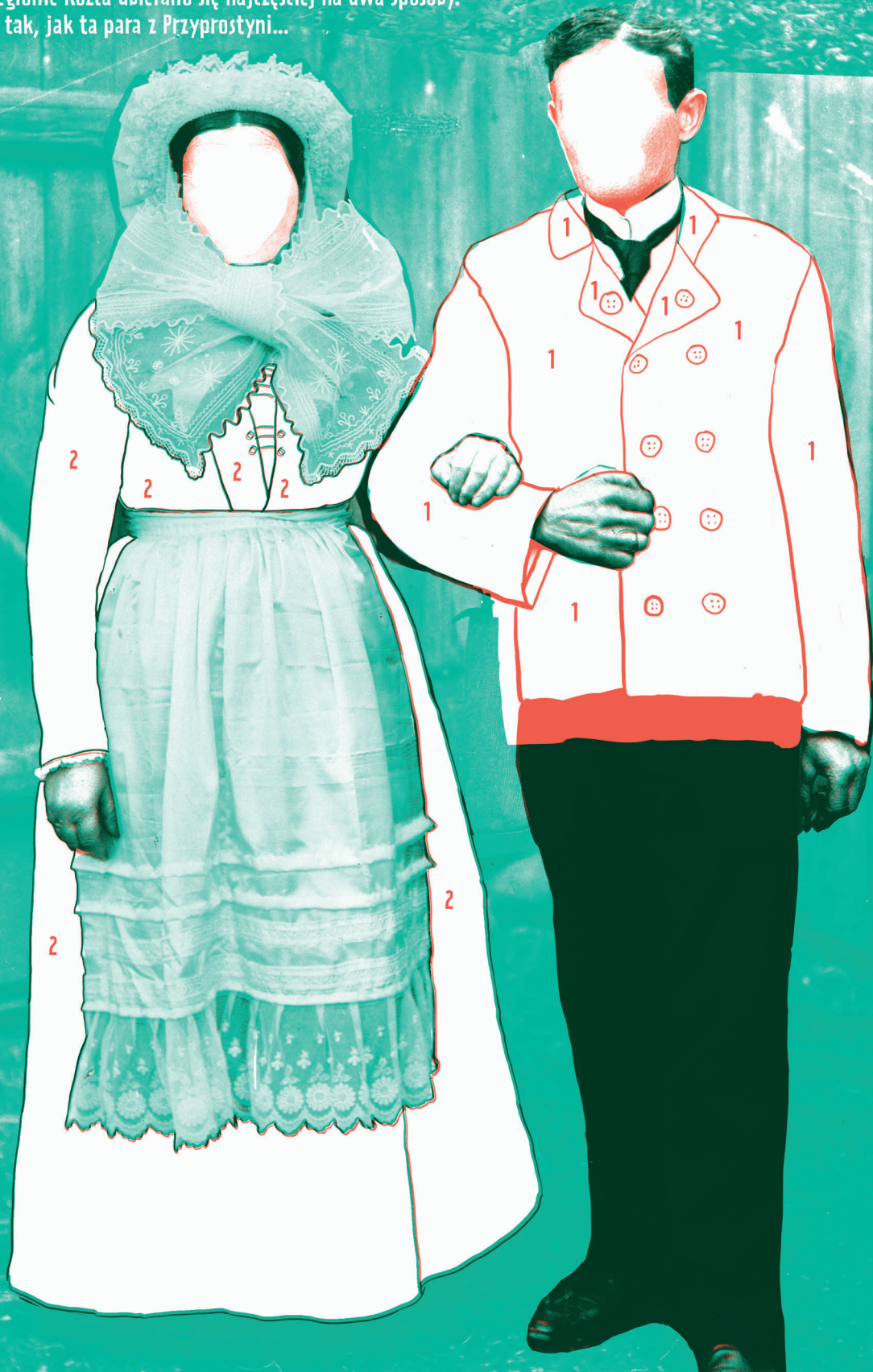
ALFABET
TRADYCJI

REGION
KOZŁA

KOZIÓŁ
W OGRODZIE,
MATULU!

Dawniej na wyjątkowe okazje zakładano tradycyjne stroje.
W Regionie Kozła ubierano się najczęściej na dwa sposoby.
Albo tak, jak ta para z Przyprostyni...

... albo tak, jak ci państwo z Dąbrowki Wielkopolskiej.

Pokoloruj stroje oznaczone cyframi:

- 1 na czerwono;
- 2 na granatowo;
- 3 na żółto;
- 4 na zielono.

Kto się tak ubrał?
Dorysuj twarz.

To fotografia weselna z czasów, gdy goście nie zakładali już tradycyjnych strojów.
Wciąż jednak lubili bawić się przy muzyce granej przez **tradycyjną kapekę**.

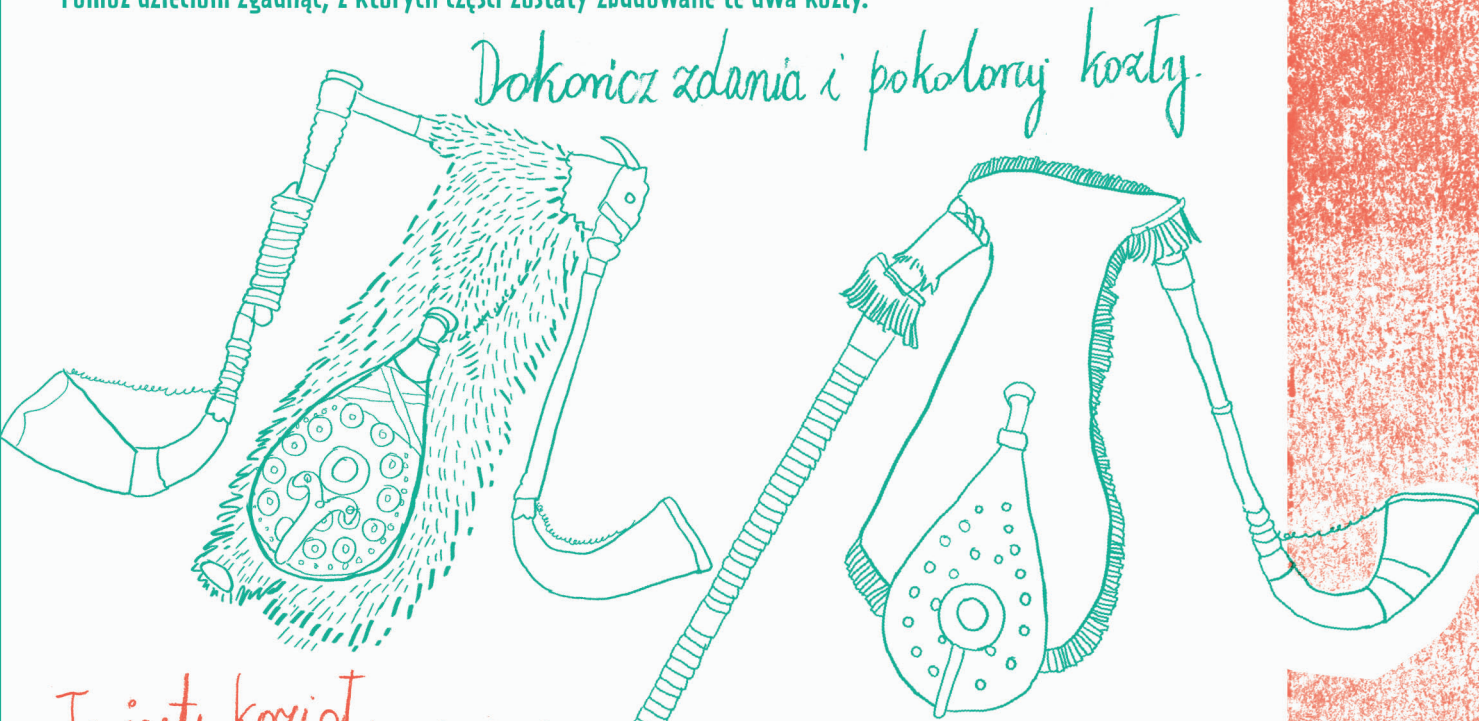
Znajdź 3 „grochy”, czyli muzykantów.
Na czym grają?

Możesz pokolorować stroje weselników
na dowolne kolory.

Najbardziej znane instrumenty Regionu Kozła to **koziół ślubny** i **koziół weselny**.
Pomóż dzieciom zgadnąć, z których części zostały zbudowane te dwa kozły.

Dokńcz zdania i pokoloruj kozły.

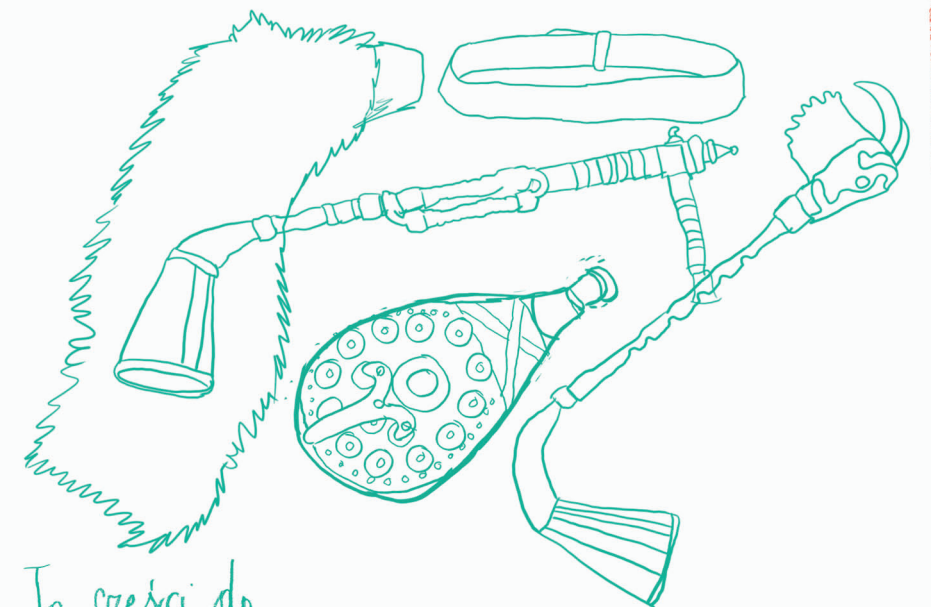
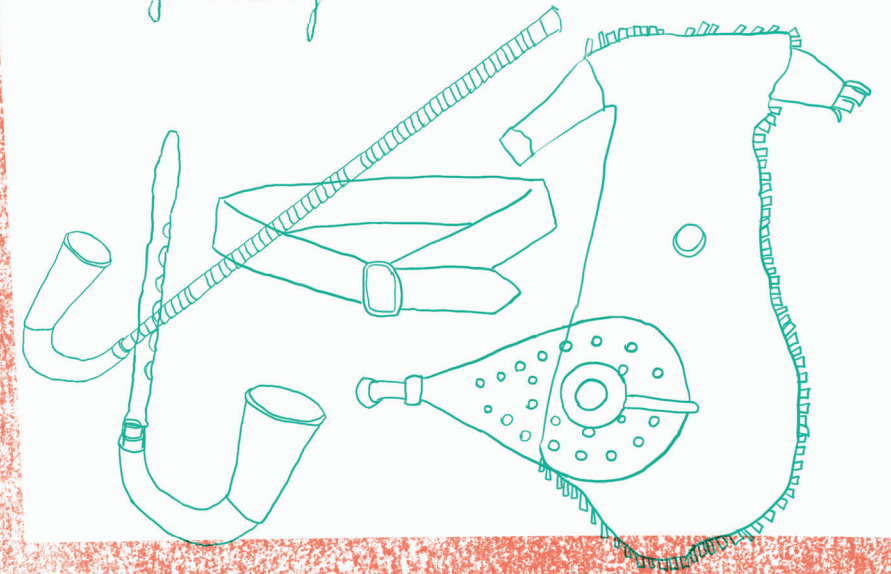

To jest koziół

To jest koziół

To części do budowy kozła ślubnego,
czyli czarnego.

To części do
budowy kozła weselnego, czyli białego.

To jest **Tomasz Śliwa** – kozłarz i budowniczy kozłów. Był również wspaniałym nauczycielem.
Nazywano go „ludowym profesorem”.

REGION KOZŁA

Region Kozła znajduje się na pograniczu województwa wielkopolskiego i lubuskiego. Głównym miastem położonym w jego granicach jest Zbąszyń. Geograficzną oś Regionu, przebiegającą na linii północ-południe, stanowi rzeka Odra. Na tym obszarze już od średniowiecza utrzymał się zwyczaj muzykowania na koźle – rodzaju dud nie występującym nigdzie indziej w Polsce. Tradycja gry na koźle jest tu wciąż żywa. Świadczy o tym szeroka działalność wielu kapel pielęgnujących przekazy repertuarowe i wykonawcze oraz instytucjonalne działania kulturowe. Jedną z form wspierania muzycznego dziedzictwa Regionu jest Państwowa Szkoła Muzyczna w Zbąszyniu, która jako pierwsza w Polsce rozpoczęła naukę gry na instrumentach ludowych. W Regionie Kozła od lat odbywa się Konkurs Muzyki Ludowej w Kopanicy oraz Biesiada Kozłarska W Zbąszyniu.

ALFABET tradycji

to cykl interaktywnych spotkań edukacyjnych, w trakcie których dzieci poznają kulturę wybranych subregionów Wielkopolski: muzykę instrumentalną, śpiew, taniec, instrumenty muzyczne, zwyczaje i obrzędy. Spotkania, przygotowane w oparciu o autorskie scenariusze, prowadzone są przez animatorów oraz muzyków, zajmujących się tradycjami wybranych podregionów. Celem programu jest zapoznanie dzieci ze specyfiką kultury tradycyjnej Wielkopolski, jak również edukowanie dzieci do uczestniczenia w kulturze tradycyjnej jako polskim dziedzictwie kulturowym.

Nowy Tomyśl 2018

Tekst Karolina Ociepka, Joanna Szaflik
Opracowanie graficzne Anna Kaźmierak
Wykorzystano fotografie ze zbiorów:
• Ośrodka Wiedzy o Regionie Miejskiej o Powiatowej Bibliotece Publicznej w Nowym Tomyślu
• Nowotomyskiej Galerii Internetowej
www.galerianowytomysl.pl
• Kolekcji Szklanych Negatywów Fundacji TRES

KOLEKCJA
SZKLANYCH
NEGATYWÓW
FUNDACJI TRES

Publikacja jest udostępniona na licencji
Creative Commons Uznanie Autorstwa 4.0 Polska
[CC-BY 4.0 Polska].

Organizator

MIEJSKA I POWIATOWA
BIBLIOTEKA PUBLICZNA
W NOWYM TOMYŚLU

Partner

mozaika
EDUKACJA / ANIMACJA / KREACJA

Dofinansowano ze środków
Muzeum Historii Polski w Warszawie
w ramach Programu „Patriotyzm Jutra”

PA
TRIO
TYZM
JUTRA